

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17Csp/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120261882
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:6120261882.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v spore žalobkyne: Mgr. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. R. XXX, zastúpená JUDr. Jánom Kanabom, advokátom so sídlom v Trenčíne, ul. J. Zemana 101, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, ul. Štefánikova 17, IČO: 31595545, zastúpený JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8/A, o zaplatenie 40.000 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 40.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 28.11.2019 do zaplatenia.
- II. Súd žalobu vo zvyšnej časti týkajúcej sa úroku z omeškania z a m i e t a.
- III. Žalobkyni súd p r i z n á v a proti žalovanému náhradu trov konania vo výške 92,34 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 13.07.2020 bola Okresnému súdu Trenčín postúpená od Okresného súdu Banská Bystrica žaloba žalobkyne, ktorou sa proti žalovanému domáha, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 40.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z tejto sumy od 28.11.2019 do zaplatenia.

2.1 Žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 7.12.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 20C/47/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 9.10.2019, sp.zn. 19Co/71/2019 bola zaviazaná zaplatiť poškodeným titulom žaloby o ochranu osobnosti, Martine Q., nar.. a N. R., nar. XX.X.XXXX, každej z poškodených sumu po 20.000 eur, spolu sumu vo výške 40.000 eur spolu s náhradou trov konania vo výške 100 %. V tomto konaní vystupoval ako intervenient na strane žalovanej aj žalovaný. Matka poškodených utrpela smrteľný úraz pri dopravnej nehode, pričom žalobkyňa bola uznaná vinnou z prečinu usmrtienia v konaní vedenom Okresným súdom Trenčín 4T/73/2017. Toto konanie sa týkalo predmetnej dopravnej nehody. Zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v § 15 stanovuje, že poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, a teda poškodený môže požadovať náhradu škody buď od poisťovateľa alebo od poisteného škodcu, pričom voľba je na oprávnenej osobe. V civilnom konaní 20C/47/2017 sa poškodené rozhodli uplatniť svoj nárok proti žalobkyni. Dňa 21.11.2019 uhradila poškodeným sumu vo výške spolu 20.000 eur a dňa 27.11.2019 sumu 20.000 eur. Tým si svoju povinnosť, ktorá jej bola uložená právoplatným rozsudkom, splnila. S poukazom na skutočnosť, že motorové vozidlo, ktoré šoférovala, Fiat T., X.: TN-XXX BZ, bolo zákone poistené, pričom poisťný vzťah trval aj od XX.X.XXXX do 11.6.2017, teda aj v čase predmetnej dopravnej nehody, ako to vyplýva aj z poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, je toho názoru, že žalovaný je povinný poskytnúť jej poisťné plnenie vo výške 40.000 eur s príslušenstvom. Na poskytnutie poisťného plnenia

aj vyzvala žalovaného výzvou na poskytnutie poistného plnenia zo dňa 18.2.2020, avšak na túto výzvu žalovaný nijakým spôsobom nereagoval. Žalobkyňa vyzvala žalovaného či už mailom prostredníctvom advokáta, tak výzvou zo dňa 18.2.2020. Na mailovú výzvu zo dňa 6.11.2019 prišlo stanovisko, že žalovaný plní plnenie jedine v prípade, že v spore vystupuje ako strana žalovaná a na výzvu zo dňa 18.2.2020 nebola zaslaná žiadna odpoveď.

2.2 Ďalej žalobkyňa v žalobe uvádza, že Ústavný súd SR Uznesením sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 16.10.2016 prelomovým spôsobom odstránil doterajšiu bipolárnosť interpretačných a aplikačných výstupov všeobecných súdov k posudzovanej problematike pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľov v sporoch o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Ústavný súd SR jednoznačne konštatuje, že náhrada nemajetkovej ujmy je krytá povinným zmluvným poistením, nakoľko je daná udržateľnosť extenzívneho výkladu pojmu škoda na zdraví, ktorý v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka kryje aj náhradu nemajetkovej ujmy. Ústavný súd teda jednoznačne uvádza, že náhrada nemajetkovej ujmy je krytá povinným zmluvným poistením, nakoľko je daná udržateľnosť extenzívneho výkladu pojmu škoda na zdraví, ktorý v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka kryje aj náhradu nemajetkovej ujmy. Uvedené judikoval jasne a presvedčivo aj Najvyšší súd, ktorého rozhodnutie bolo publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR č. 8/2018 ako judikát č. R 61/2018. Takýto postoj súvisí predovšetkým s dôsledným a nevyhnutným rešpektovaním záverov Súdneho dvora EÚ prezentovaných v prejudiciálnom rozsudku Haasová zo dňa 24.10.2013 C-22/12, podľa ktorého PZP má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Vzhľadom na to, že žalovaný je povinný uhradiť jej škodu, ktorá jej vznikla, poistné plnenie jej neuhradila dobrovoľne, je nútená domáhať sa svojho nároku prostredníctvom súdu. Žalobou si uplatňuje aj úrok z omeškania, a to z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy a od dňa nasledujúceho po dni, kedy žalobkyňa uhradila celú sumu 40.000 eur.

3. Na základe podanej žaloby došlo v rámci tzv. upomínacieho konania podľa zákona č. 307/2016 Z.z. k vydaniu platobného rozkazu a následne k podaniu odporu žalovaným proti vydanému platobnému rozkazu. Vec bola následne postúpená Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že uplatnený nárok žalobkyne neuznáva v celom rozsahu a považuje ho za premlčaný. Pokiaľ sa teoreticky pripustí, že nároky na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých sa na účely zákona o PZP považujú za užšiu kategóriu škody (na zdraví), nie je žiadny legitímny dôvod na to, aby sa aj tento nárok ako škoda nepremlčieval, v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, ako koniec koncov predpokladá aj sám Zákon o PZP v § 15 ods. 2. Nemajetková ujma pre účely plnenia podľa Zákona o PZP sa považuje za škodu a teda sa premlčiava podľa § 106 ods. 1 OZ v dvojročnej premlčacej dobe. Pokiaľ žalobkyňa svoj nárok požaduje z titulu poistného plnenia, má potom žalovaný za to, že takýto nárok je premlčaný. V zmysle § 104 OZ „pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba rok po poistnej udalosti.“ V danom prípade podľa názoru žalovaného nie je sporné, že poistnou udalosťou, s ktorou je spojená teoretická povinnosť žalovaného plniť (či už priamo poškodeným, alebo v prípade dobrovoľnej úhrady zo strany žalobcu ako zodpovednostného subjektu, žalobcovi), je výlučne dopravná nehoda. V prípade práva na plnenie z poistenia je začiatok plynutia premlčacej doby stanovený špecificky, a to rok po poistnej udalosti. Začiatok plynutia premlčacej doby je teda určený objektívne a jej celková dĺžka je stanovená na tri roky (1+2) po poistnej udalosti, a to bez ohľadu na to, kedy došlo k vzniku nároku. Keďže k Dopravnej nehode došlo dňa 25.10.2016, prípadného plnenia z poistnej zmluvy sa žalobkyňa mohla domáhať podaním žaloby najneskôr dňa 26.10.2019, pričom tak urobila až 10.03.2020. Žalobkyňa mohla uplynutiu premlčacej doby zabrániť či už dobrovoľným plnením osobe, ktorej vznikla škoda (v prípade ak mal za to, že nárok je dôvodný) a následne, pred uplynutím premlčacej doby, si uplatniť nárok voči žalovanému súdnou cestou, alebo mohla podať žalobu na súd pred uplynutím premlčacej doby s tým, že v konaní by bolo potrebné vyčkat' na právoplatné skončenie konania, v ktorom poškodený uplatnil svoj nárok na náhradu škody voči žalobkyni. O tom, že je voči žalobkyni uplatňovaný nárok a v akej (maximálnej) výške, táto vedela koncom roka 2017, a nič jej teda nebránilo postupovať v zmysle vyššie uvedeného. Pokiaľ by mal súd za to, že nárok premlčaný nie je, namieta úroky z omeškania, nakoľko zo samotného návrhu absolútne nie je zrejmé, ako žalobkyňa dospela k stanoveniu úrokovej sadzby, ako aj momentu údajného omeškania žalovaného.

4. Na odpor žalovaného proti vydanému platobnému rozkazu reagovala žalobkyňa písomným vyjadrením jej právneho zástupcu zo dňa 06.07.2020, v ktorom uviedla, že žalobkyňa bola až rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 20C/47/2017 zo dňa 7.12.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu

v Trenčíne sp.zn. 19Co/71/2019 zo dňa 9.10.2019 zaviazaná zaplatiť každej z poškodených sumu po 20.000 eur, spolu sumu vo výške 40.000 eur. Nie je pravdou tvrdenie, že by už v roku 2017 mala žalobkyňa vedieť aká je maximálna výška uplatňovaného nároku. Tento mohol byť menený či už návrhom žalobkyň, alebo rozhodnutím súdu. V konaní samotnom vystupoval aj žalovaný ako intervenient na strane žalovanej (žalobkyne). Z uvedených dôvodov nemôže byť nárok žalobkyne premlčaný.

5. Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnila iba žalobkyňa a jej právny zástupca. Právny zástupca žalovaného sa z neúčasti na pojednávaní vopred ospravedlnil a požiadal o konanie a rozhodnutie v jeho neprítomnosti.

6. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že žalobkyňa sa pridrižiava podanej žaloby, pričom reaguje na obranu žalovaného, ktorá spočívala vo vznesenej námietke premlčania. Táto obrana je nedôvodná, nakoľko žalobkyňa uplatnila svoje právo proti žalovanému v lehote kratšej ako 4 mesiace od právoplatnosti rozsudku v predmetnej veci. Takisto dva mesiace po právoplatnosti tohto rozsudku oslovila žalovaného a žiadala od neho plnenie z poisťnej zmluvy, na základe plnenia podľa vydaného rozsudku. Právny zástupca žalovaného uznal tieto nároky v rámci mimosúdnej komunikácie, avšak pre pokyn svojho klienta nemohol vo veci inak postupovať. Žalobkyňa ako žalovaná v konaní na tunajšom súde 20C/47/2017 využila všetky možnosti aby nebola povinná plniť. Žalobkyne podali žalobu iba proti nej, nie aj proti žalovanému ako poisťovateľovi, pričom žalovaný vystupoval v tomto konaní ako intervenient. Navrhuje, aby sa súd v rámci dokazovania oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, pričom pred pojednávaním predložil súdu aj originál poisťnej zmluvy. Ak by súd považoval za potrebné vypočuť aj žalobkyňu, je ochotná podrobiť sa výsluchu.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: č. I. 7,8 doložky právoplatnosti, č. I. 9 rozsudok KS TN, sp. zn. 19Co/71/2019, č. I. 17 rozsudok OS TN, sp. zn. 20C/47/2017, č. I. 23 e-mailová komunikácia, č. I. 24-27 potvrdenia o vykonaní prevodu, č. I. 29 výzva na posunutie poisťného konania a poisťná zmluva predložená na dnešnom pojednávaní.

8.1 Po vykonanom dokazovaní a na základe nesporných skutkových okolností súd zistil pre rozhodnutie o žalobe tento podstatný skutkový stav:

8.2 Žalobkyňa ako vodič motorového vozidla zn. Fiat Punto s EČ: TN021BZ, zavinila dňa 25.10.2016 v čase okolo 6:00 hod. na hlavnej ceste číslo 1/9, za obcou Mníchova Lehota v smere na Trenčín, dopravnú nehodu, pri ktorej okrem iného došlo k usmrteniu poškodenej R. T., naposledy bytom M. - A., H.. hrdinov XXX/XX. Za tento skutok bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 odsek 1, odsek X písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 odsek 1, odsek 2 písmeno a) s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona, trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 4T/73/2017 zo dňa 05.06.2017.

8.3 Predmetné motorové vozidlo, ktoré viedla žalobkyňa ako vodička, bolo predmetom poistenia pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to na základe Poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.06.2015, ktorú uzatvoril žalovaný ako poisťovateľ s Y. R., ako poisťníkom. Začiatok poistenia bol dohodnutý na deň 12.06.2015 a doba poistenia bola dohodnutá na neurčito. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že na zodpovednosť za škodu spôsobenú uvedeným motorovým vozidlom sa vzťahuje poistenie, z ktorého je ako poisťovateľ povinný plniť žalovaný.

8.4 Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20C/47/2017 zo dňa 7.12.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19Co/71/2019 zo dňa 9.10.2019, bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť poškodeným titulom náhrady nemajetkovej ujmy pri zodpovednosti za zásah do osobnosti Martyiny Q., nar. XX.XX.D. a Lenke Janegovej, nar. 10.3.1982 každej z nich sumu po 20.000 eur, spolu sumu vo výške 40.000 eur. V uvedenom súdnom konaní vystupoval ako intervenient na strane žalovanej aj žalovaný. Výška plnenia žalobkyne ako žalovanej, teda výška priznanej nemajetkovej ujmy pre obe poškodené v sume 40.000 eur, bola určená úvahou súdu. Rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20C/47/2017 nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2019. Dňa 27.11.2019 bola celá výška náhrady nemajetkovej ujmy vyplatená žalobkyňou obom poškodeným.

8.5 Výzvou právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 18.02.2020 vyzvala žalobkyňa žalovaného na uhradenie sumy 40.000 eur na jej bankový účet, a to titulom plnenia z uzatvoreného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaný žalobkyni neuhradil ani časť zo žalovanej sumy.

8.6 Súd nevy počul žalobkyňu, pretože jej výpoveď nebola pre rozhodnutie súdu potrebná.

9.1 Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohládávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

9.2 Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

9.3 Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

9.4 Podľa § 2 písm.d/, f/, g/, h/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších prepisov, ďalej len „zákon o PZP“, na účely tohto zákona sa rozumie d) poisťovateľom poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu alebo zahraničná poisťovňa, ktorá je oprávnená vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky na základe osobitného predpisu, e) poisťníkom ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti, f) poisteným ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, g) poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, h) škodovou udalosťou skutočnosť, ktorá môže byť dôvodom vzniku práv poškodeného na plnenie poisťovateľa alebo kancelárie, i) poistnou udalosťou vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu.

9.5 Podľa § 4 ods.1, ods.2 zákona o PZP poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

9.6 Podľa § 11 ods.6 písm. a/, b/ zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

9.7 Podľa § 11 ods.8 zákona o PZP ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

9.8 Podľa § 797 ods.1 až ods.4 Občianskeho zákonníka právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému

na požiadanie primeraný preddavok. Ak poisťiteľ odmietol plniť čo i len z časti, je povinný uviesť dôvod neplnenia alebo zníženia plnenia; tento dôvod nie je možné dodatočne meniť.

9.9 Podľa § 517 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

9.10 Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

9.11 Podľa § 104 Občianskeho zákonníka pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

10.1 Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha práva na plnenie z poistenia proti žalovanému, ktoré jej vyplýva z citovaného § 797 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 4 ods.1, ods.2 zákona o PZP, pretože žalovaný je poisťovateľom (poisťovňou), ktorý uzatvoril zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Fiat Punto s EČ: TN021BZ, ktorého vodičkou (a teda poistenou) v čase poistnej udalosti bola žalobkyňa, a ktorého prevádzkou bola poškodeným osobám (Y. Q. a Lenke R.) spôsobená ujma, krytá poistením podľa zákona o PZP.

10.2 Rozhodné skutkové okolnosti tohto sporu neboli sporné. Obrana žalovaného spočívala najmä vo vznesenej námietke premlčania uplatneného práva. Jej podstata spočíva v argumentácii žalovaného, že pokiaľ sa pripustí, že nároky na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých sa na účely zákona o PZP považujú za užšiu kategóriu škody (na zdraví), nie je žiadny legitímny dôvod na to, aby sa aj tento nárok ako škoda nepremlčieval v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe. V prípade práva na plnenie z poistenia je začiatok plynutia premlčacej doby stanovený špecificky, a to rok po poistnej udalosti. Začiatok plynutia premlčacej doby je teda určený objektívne a jej celková dĺžka je stanovená na tri roky (1+2) po poistnej udalosti, a to bez ohľadu na to, kedy došlo k vzniku nároku. Keďže k Dopravnej nehode došlo dňa 25.10.2016, prípadného plnenia z poistnej zmluvy sa žalobkyňa mohla domáhať podaním žaloby najneskôr dňa 26.10.2019, pričom tak urobila až 10.03.2020. Žalobkyňa mohla uplynutiu premlčacej doby zabrániť či už dobrovoľným plnením osobe, ktorej vznikla škoda a následne, pred uplynutím premlčacej doby, si uplatniť nárok voči žalovanému súdnou cestou, alebo mohla podať žalobu na súd pred uplynutím premlčacej doby s tým, že v konaní by bolo potrebné vyčakať na právoplatné skončenie konania, v ktorom poškodený uplatnil svoj nárok na náhradu škody voči žalobkyňi. O tom, že je voči žalobkyňi uplatňovaný nárok a v akej (maximálnej) výške, táto vedela koncom roka 2017, a nič jej teda nebránilo postupovať v zmysle vyššie uvedeného.

10.3 Súd sa predovšetkým zaoberal touto procesnou obranou žalovaného a konštatuje, že je nedôvodná. Táto obrana žalovaného vychádza z predpokladu, že právo na poistné plnenie (náhradu toho čo žalobkyňa plnila na základe rozsudku súdu, ktorým súd poškodeným priznal náhradu nemajetkovej ujmy spolu v sume 40.000 eur) si mohla žalobkyňa uplatniť už rok po vzniku dopravnej nehody (následne jej mala plynúť premlčacia doba v trvaní dvoch rokov). Tento predpoklad žalovaného je však podľa názoru súdu nesprávny. Momentom, kedy si žalobkyňa najskôr mohla uplatniť právo na uvedené poistné plnenie, bol podľa názoru súdu prvý deň, po uplynutí lehoty na plnenie podľa rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 20C/47/2017, teda najskôr dňa 15.11.2019. Do právoplatnosti uvedeného rozhodnutia, žalobkyňa nemala súdom konštitutívne určenú povinnosť na náhradu nemajetkovej ujmy poškodeným. Až právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu bola žalobkyňa povinná nahradiť nemajetkovú ujmu poškodeným v dôsledku spôsobenej dopravnej nehody (poistnej udalosti) titulom ochrany ich osobnosti. Je všeobecne známou právnou skutočnosťou, že rozsudky súdov ukladajúce povinnosť náhrady nemajetkovej ujmy majú konštitutívny (právo tvorný) charakter. Teda do právoplatnosti takéhoto rozsudku právo na nemajetkovú ujmu in concreto neexistuje. Preto neexistovala ani konkrétna právna povinnosť žalobkyne na plnenie. Tým pádom žalobkyňa nemala ani žiadne právo voči žalovanému, ktoré by mohlo v tom čase podliehať premlčaniu, resp. nemohla začať plynúť premlčacia doba pohľadávky žalobkyne, pretože táto neexistovala.

10.4 Uvedené riešenie možno analogicky pripodobniť k situácii už vyriešenej súdnou praxou, že aj premlčanie práva na náhradu škody na zdraví (napr. bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia) sa neviaže na deň vzniku poškodenia zdravia (napr. dátum dopravnej nehody), ale na ustálenie zdravotného stavu poškodenej osoby, čo môže byť takisto aj niekoľko rokov po vzniku poistnej, resp. škodovej udalosti. Rovnako ako je tomu aj v tomto prípade, niektoré nároky nie je možné ustáliť v čase ich vzniku, ale až neskôr (napr. ustálenie zdravotného stavu, ustálenie výšky ušlého zisku).

10.5 Preto súd žalobe žalobkyne v tomto smere vyhovel a obranu žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd následne nezistil, že by právo uplatnené žalobou žalobkyne nepatrilo z iného dôvodu. Rovnako tak ani obrana žalovaného nespočívala v iných námietkach, resp. inej argumentácii.

10.6 Súd však zamietol žalobu žalobkyne v časti uplatnených úrokov z omeškania, ktoré prekračovali 5 %. Žalobkyňa si uplatnila žalobou úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z dlžnej sumy. Výška úrokov z omeškania je určená podľa kogentného ustanovenia § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka s poukazom na § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., a s prihliadnutím na výšku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (čo je 0 %). Deň vzniku omeškania súd ustálil na deň 26.11.2019. V zmysle § 797 ods.2 Občianskeho zákonníka je plnenie z poistenia splatné do 15 dní odkedy poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. V danom prípade bolo rozhodnuté o povinnosti žalobkyne plniť nemajetkovú ujmu rozhodnutím súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.11.2019. Žalovaný ako poisťiteľ teda nemal dôvod robiť žiadne vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť (ako je to špeciálne upravené v zákone o PZP, resp. všeobecne v § 797 ods.2 Občianskeho zákonníka). V konaní, v ktorom bolo vydané predmetné súdne rozhodnutie vystupoval žalovaný ako intervenient, teda o povinnosti žalobkyne na plnenie poškodeným mal komplexnú vedomosť a žiadne vyšetrenie rozsahu plnenia nebolo potrebné ani účelné. Lehota 15 dní na plnenie uplynula žalovanému dňom 26.11.2019 (utorok - pracovný deň), teda už dňa 27.11.2019 bol žalovaný v omeškaní s poistným plnením. Žalobkyňa si uplatnila úrok z omeškania od 28.11.2019, ktorý jej tak patrí.

11.1 Podľa § 255 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

11.2 Podľa § 262 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11.3 O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 Civilného sporového poriadku, pretože obe sporové strany boli v konaní čiastočne úspešné. Neúspech celkovo úspešnejšej žalobkyne spočíval v zamietnutí úrokov z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 40.000 eur od 28.11.2019 do dňa rozhodnutia súdu, čo predstavuje zamietnutie žaloby v rozsahu 1.706,60 eur. Úspech žalobkyne v spore potom predstavoval 96,17 % a úspech žalovaného 3,83 %. Celkový úspech žalobkyne je následne 92,34 %, čo sa premietlo do výroku o náhrade trov konania žalobkyne. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a to na Okresnom súde Trenčín. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená žalobkyňa môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.